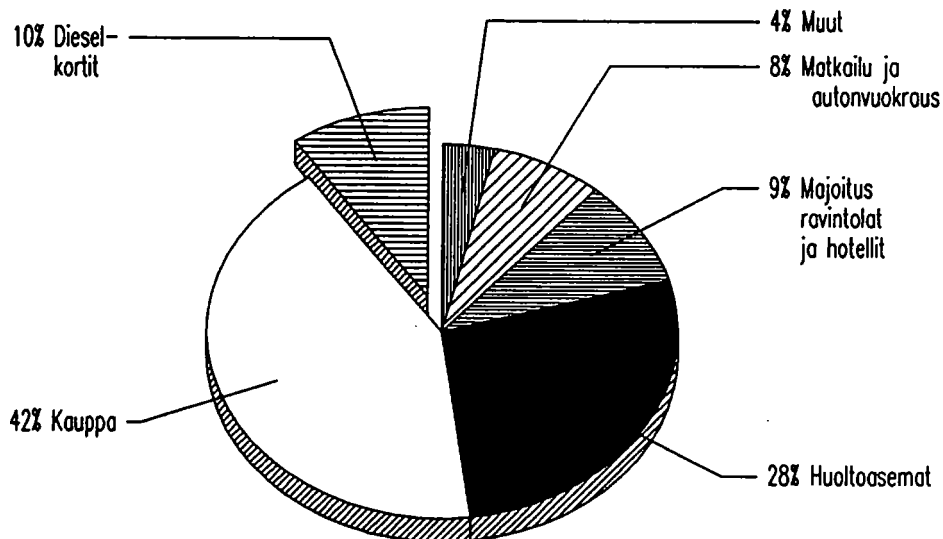

Luottokortit

1991

29.5.1992

LUOTTOKORTEILLA TAPAHTUNUT MYYNTI TOIMIALOITTAIN VUONNA 1991
(Kotimainen korttimyynti yhteensä 16.4 miljardia mk)

LUOTTOKORTTITOIMINTA VUONNA 1991

Sisällysluettelo	Sivu
Johdanto	1
Korttien luokittelu	1
Korttitilit	2
Korttimyynti	3
Korttivelka	5
Korot ja lisämaksut	6
Maksuhäiriöt	7
Sektorijaottelu	8
Maksutapahtumatietoja	9
Pankkikortit	10

Liitteet

1. Korke ja lisämaksutietoja
2. Sektorikohtaisia tietoja

LUOTTOKORTTITOIMINTA VUONNA 1991

JOHDANTO

Tilastokeskuksessa on valmistunut selvitys luotto- ja maksuaikakorttien käytöstä vuonna 1991. Vastaava selvitys on tehty vuodesta 1987 lähtien. Selvitys perustuu luottokortin antajayhtiöille tehtyyn kyselyyn. Vastaukset on saatu 130:stä kortista. Ne kattavat lähes kaiken korteilla tapahtuvan ostotoiminnan.

Suomessa on käytössä erilaisten ostojen maksuihin pankkikortteja, luotto- ja maksuaikakortteja sekä näiden yhdistelmiä. Tiedustelussa selvitettiin kaikki korteilla tapahtunut tavaroiden ja palvelusten ostojen maksaminen pankkikortteja lukuunottamatta.

Selvityksen lopussa verrataan lyhyesti tietoja pankkikortteista ja luottokortteista. Pankkikortteja koskevat luvut pohjautuvat Pankkiyhdistyksen tietoihin.

KORTTIEN LUOKITTELU

Kyselyssä olleet kortit luokiteltiin kolmeen pääryhmään ominaisuuksiensa mukaan (luettelo korteista on liitteessä 1):

- maksuaikakorteilla (17 kpl) maksuaika on yleensä alle 2 kk ja niiden käytöstä ei peritä korkoa. Useimpien öljy-yhtiöiden kortit ovat tyyppillisiä maksuaikakortteja.

- varsinaiset yleisluottokortit (7 kpl) ovat pääosin pankkien rahoitusyhtiöiden liikkeellelaskemia ja ne kelpaavat yleensä kaikkiin liikkeisiin.

- erityisluottokorteilla (106 kpl) voi maksaa vain tietyssä liikkeessä tai liikeketjussa. Näillä korteilla on yleensä yli 2 kk:den maksuaika ja niistä peritään korko.

Em. kolmesta korttiryhmästä käytetään yleisnimeä luottokortit.

Öljy-yhtiöillä on lisäksi raskaan kaluston polttoaineen myyntiä varten ns. dieselkortteja. Vuoden 1991 osalta kysyttiin dieselkorttien kautta tapahtunut myynti mutta ei muita korttitietoja. Myöhemmin on tarkoitus liittää dieselkortit kokonaisuudessaan korttikyselyn osaksi.

KORTTITILIT

Vuonna 1991 oli kotitalouksilla ja yrityksillä korttiyhtiöissä noin 2,9 miljoonaa korttitiliä, joista aktiivisessa käytössä noin 2,0 miljoonaa. Yleisluottokorttien tilien lukumäärä laski vuonna 1991 noin 17 %. Maksuaikakorttien tilit lisääntyivät hieman hitaammin kuin niillä tehdyt ostokset.

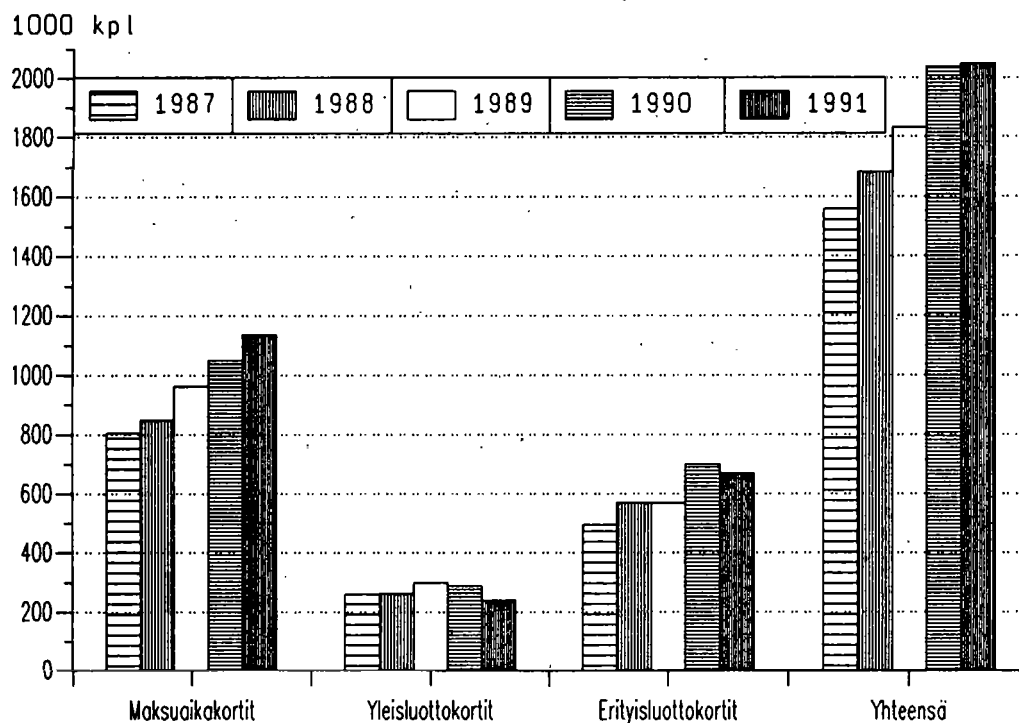
Korttitili on kyselyn peruskäsite, johon muut tiedot suhteutetaan. Sitä kautta eri yhdistelmäkorttien ja pankkikorttien tiedot saadaan erillisinä. Itse korttien lukumäärää ei kyselyssä pyritty selvittämään, koska vastausten tulkinta erilaisten yhdistelmäkorttien takia olisi ollut epäselvää.

Samassa kotitaloudessa tai yrityksessä voi olla useita kortteja samalla tilillä.

Asetelma 1: Aktiiviset tilit vuosina 1989 - 1991, 1000 kpl

	1989 muutos %		1990 muutos %		1991 muutos %	
Maksuaikakortit	964	13.8	1051	9.0	1082	2.9
Yleisluottokortit	299	13.6	289	-3.4	241	-16.6
Erityiskortit	569	-0.5	699	22.9	721	3.1
Yhteensä	1832	8.9	2039	11.3	2044	0.2

AKTIIVISTEN KORTTITILIEN LUKUMÄÄRÄ VUOSINA 1987 - 1991

KORTTIMYYNTI

Korttien kautta tapahtunut myynti oli kotimaassa yhteensä noin 14,8 miljardia markkaa, josta huoltoasemien polttoaine- ja tarvikemyynti oli noin 4,5 miljardia markkaa.

Raskaan kaluston dieselkorteilla ostetun polttoaineen arvo oli vuonna 1991 noin 1,6 miljardia markkaa. Dieselkortit mukaanlukien korttimyynti oli tällöin yhteensä noin 16,4 miljardia markkaa.

Muun kaupan kotimainen korttimyynti oli noin 6,9 miljardia markkaa sekä ravintola- ja majoitusalan noin 1,5 miljardia markkaa. Matkailun ja autonvuokrauksen korttimyynti oli noin 1,2 miljardia markkaa.

Korttimyynti kasvoi voimakkaimmin vuoteen 1990 verrattuna matkailun ja autonvuokrauksen alalla, noin 28 prosenttia. Majoitusosalalla myynti laski noin 10 prosenttia ja huoltoasemilla korttimyynnin arvon lasku oli suurinpiirtein huoltoasemamyynnin laskun luokkaa.

Ulkomailla suomalaiset käyttivät erilaisia kortteja 1,9 miljardin markan edestä. Ostosten arvo pysyi suurin piirtein edellisen vuoden tasolla. Suomalaisten ulkomailla tekemät korttiosokset eivät sisälly kotimaiseen myyntiin.

Vastaavasti ulkomaalaiset ostivat korteilla Suomessa 650 miljoonan markan edestä. Kasvua oli noin 10 prosenttia. Nämä ostokset sisältyvät kotimaiseen myyntiin.

Maksuaikakorttien osuus kotimaan korttimyynnistä oli noin 11 miljardia markkaa. Yleisluottokorteilla myytiin 1,1 miljardin ja erityisluottokorteilla 2,7 miljardin markan edestä.

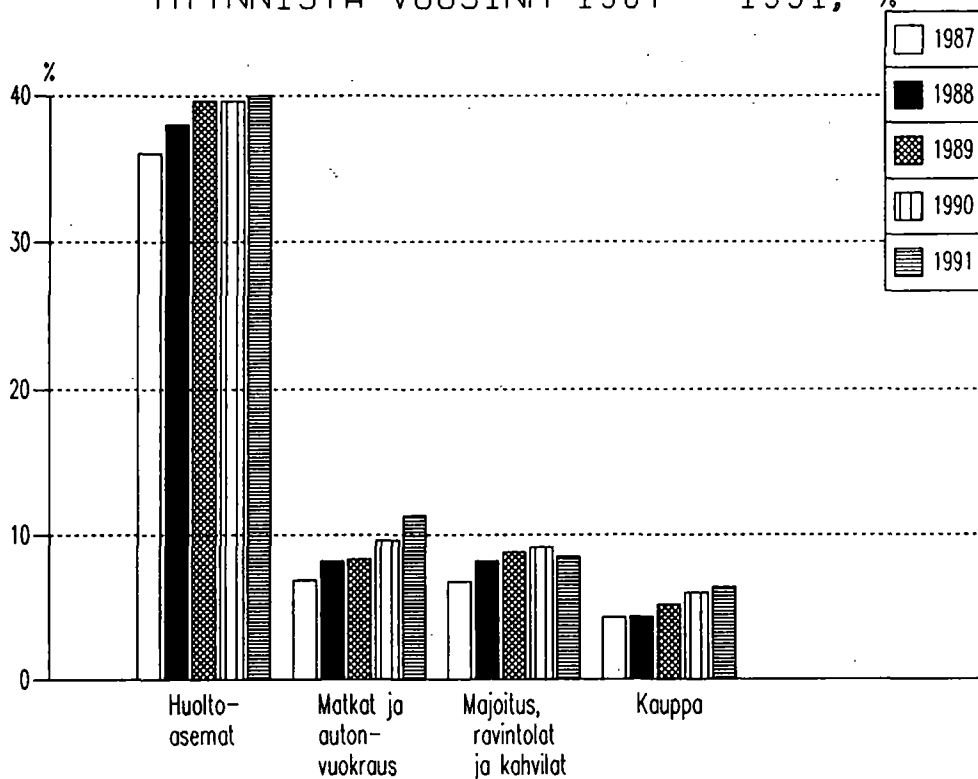
Asetelma 2: Luottokorttimyynnin arvo vuonna 1991 toimialoittain, kotimaassa, milj. mk

	Kauppa	Huolto- asemat	Majoitus ravitsem.	Matkailu auton- vuokraus	Muu	Yhteensä	diesel- kortit	YHTEENSÄ diesel- kortit ml.
Maksuaikakortit	4484	3797	1465	1072	111	10929	1585	12514
Yleisluottokortit	688	67	3	26	352	1137		1137
Erytiskortit	1759	652	40	150	116	2716		2716
Yhteensä	6931	4515	1507	1249	580	14782		16367

Kasvu toimialoittain edellisestä vuodesta, %

vv.87-88	10.4	12.0	36.5	61.3	79.8	16.9		
vv.88-89	25.3	12.3	20.9	21.0	41.6	19.9		
vv.89-90	18.8	9.2	11.5	25.2	43.9	15.5		
vv.90-91	6.7	-3.0	-9.9	27.6	19.6	3.5		

LUOTTOKORTTIMYYNIN OSUUS KOKO TOIMIALAN
MYNNISTÄ VUOSINA 1987 - 1991, %

Korttimyynnin merkitystä koko kansantaloudessa voidaan kuvata korttimyynnin osuudella koko toimialan myynnistä. Huoltoasemien kokonaismyynnistä hoidettiin korttien kautta edelleen noin 40 %. Sen sijaan muusta kaupasta maksettiin korteilla 6,4 %. Vaikka korttimyynti kasvoikin kaupan alalla koko myyntiä nopeammin on korttimyynnin suhteellisen osuuden kasvu ollut hidasta. (Kaupan kokonaismyynnistä on tällöin vähennetty ALKO:n oma myynti ja kokonaisten autojen myynti. Em. tuotteita ei myydä kortilla.)

Majoitus- ja ravintolalaskuista maksettiin korteilla aiempaa vähemmän eli noin 8.5 %. (Tällöin mukana on myös kahvilat, joissa korttimyynti on hyvin pientä. Ilman kahviloita toimialan korttimyynti oli hieman päälle 11 %)

Matkojen myynnistä ja autonvuokrauksesta korttikaupan osuus oli noin 11 %. (Matkailualan kokonaismyynnistä ei tehdä tilastoja, joten kokonaismyynnin kasvu on arvio eri lähteistä.)

KORTTIVELKA

Luotollisten korttitilien velan kokonaismäärä oli vuoden 1991 lopussa 4,6 miljardia markkaa. Siitä 1,8 miljardia eli noin 40 % oli lyhytaikaista maksuaikakorttivelkaa. Yleisluottokorttien noin 1,5 miljardin markan kanta sisältyy Tilastokeskuksen luottokantatilastoon kokonaisuudessaan. Eryyiskorttien velasta vain osa on mukana luottokantatilastossa.

Pääosa korttivelasta on tehty kaupan alalla.

Eryyisluottokorttien luottolimiitti oli vuoden lopussa noin 2,8 miljardia markkaa. Koska näiden korttien velkakanta oli samaan aikaan 1,2 miljardia markkaa, oli luotto-oikeudesta käytetty noin 44 %.

Yleisluottokorteilla luottolimiitti oli vastaavaan aikaan noin 5.4 miljardia markkaa. Siitä käytössä oli 1,5 miljardia markkaa eli noin 27 prosenttia.

Maksuaikakorttien velkakantaa ei ole mielekästä verrata luottolimiittiin, koska kyse on niin lyhytaikaisesta velasta.

Luottotappiot kasvoivat merkittävästi vuoden 1991 aikana. Niiden kokonaismäärä kasvoi 104:een miljoonaan markkaan mikä merkitsee noin 2,3 prosenttia velkakannasta.

Asetelma 3: Luottokorttien luottotietoja vuosilta 1989 - 1991, milj. mk

	Velkakanta vuoden lopussa			Luottolimiitti vuoden lopussa		
	1989	1990	1991	1989	1990	1991
Maksuaikakortit	1483	1624	1845			
Yleisluottokortit	1191	1465	1488	8478	6593	5435
Eryyiskortit	828	1100	1246	2684	2909	2834
Yhteensä	3502	4189	4580			
	Luottotappiot vuonna					
	1987	1988	1989	1990	1991	
Maksuaikakortit	12	14	16	25	64	
Yleisluottokortit	5	10	14	16	19	
Eryyiskortit	8	12	9	10	20	
Yhteensä	26	35	39	51	104	

KOROT JA LISÄMAKSUT

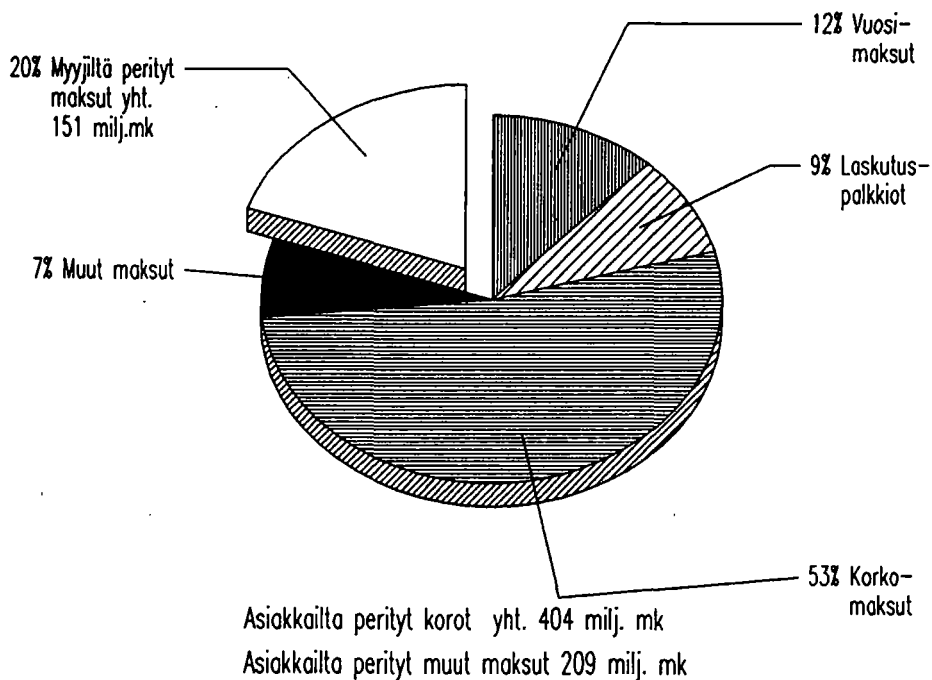
Luottollisen muovirahan nimellinen keskikorko oli vuonna 1991 noin kahdella kolmanneksella korteista 20,8 % ja kolmanneksella 19,8 %. Muutamilla korteilla korko oli lähes 22 % ja joillakin korko oli 16 % tasolla.

Asiakkailta perittiin varsinaisia korkomaksuja noin 404 miljoonaa markkaa ja muita tilimaksuja noin 209 miljoonaa markkaa. Myyjiltä perittiin erilaisia provisiomaksuja noin 151 miljoonaa markan edestä.

Myyjien kulut korttien käytöstä olivat kasvaneet siten edelleen selvästi hitaammin kuin ostajien, jos varsinaiset korkomenot jätetään huomiotta.

Liitteessä 1 esitetään yksityiskohtaisempia korko- ja maksutietoja.

LUOTTOKORTTIEN KÄYTÖSTÄ PERITYT MAKSUT VUONNA 1991 MAKSUTYYPEITTÄIN, MILJ. MK

MAKSUHÄIRIÖT

Selvityksessä kysyttiin myös maksuhäiriöiden osuutta.

Korttiyhtiön sisällä hoidettiin ns. lieviä maksuhäiriöitä noin 282 000 tapauksen kohdalla. Kasvu oli edelleen huomattava eli noin 50 prosenttia.

Ulkopuoliselle perijälle annettiin hoitoon noin 52 000 vakavampaa maksuhäiriötä eli lähes 44 prosenttia edellisvuotta enemmän.

Vakavampien maksuhäiriöiden osuus myynnistä oli 366 miljoonaa markkaa eli noin 2,5 %. Maksuhäiriömyynnin osuus koko myynnistä nousi edelliseen vuoteen verrattuna. Erityisen voimakasta maksuhäiriöiden kasvu oli yleisluottokorttien kohdalla myynnin arvolla mitattuna.

Perintäkulut olivat noin 12 miljoonaa markkaa. Osa korttiyhtiöistä hoitaa kuitenkin kaiken perinnän itse oikeusjuttuja myöten.

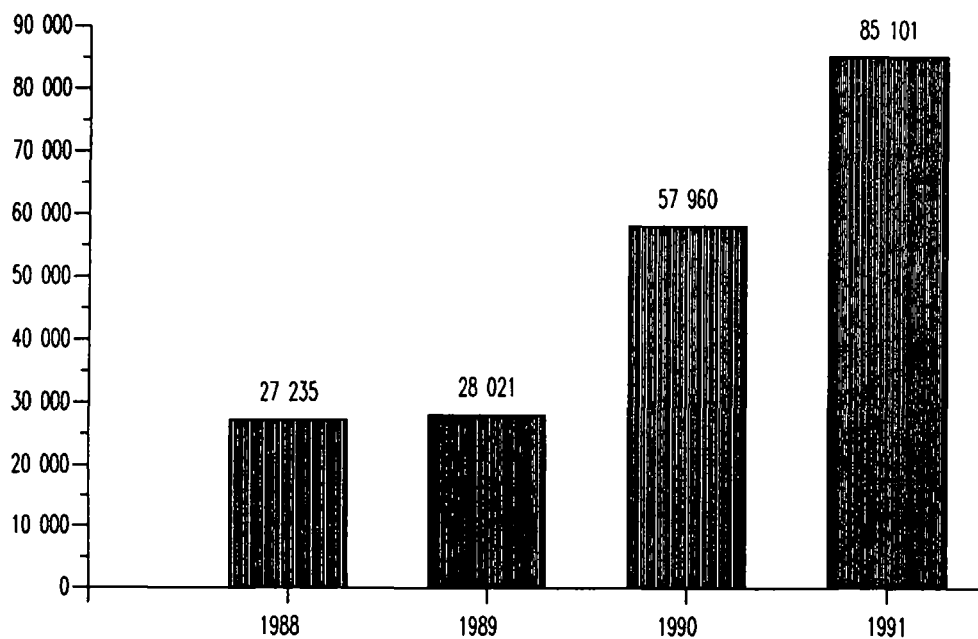
Noin 85 000 korttitiliä jouduttiin lakkauttamaan maksuhäiriöiden johdosta. Kasvua oli lähes 50 prosenttia.

Asetelma 4: Maksuhäiriötietoja

	Maksuhäiriötapausten Myynnin arvo milj. mk			% -kaikesta korttimyynnistä		
	1989	1990	1991	1989	1990	1991
Maksuaikakortit	86	119	218	0.9	1.1	2.0
Yleisluottokortit	34	49	80	2.9	3.9	7.1
Erityiskortit	30	53	68	1.3	2.0	2.5
Yhteensä	150	220	366	1.2	1.5	2.5

	Maksuhäiriön takia peruutettujen tilien lkm			
	1988	1989	1990	1991
Maksuaikakortit	6307	7503	20787	36645
Yleisluottokortit	4775	5558	15204	14538
Erityiskortit	16153	14960	21969	33918
Yhteensä	27235	28021	57960	85101

MAKSUHÄIRIÖN TAKIA PERUUTETUT LUOTTO-
KORTTITILIT VUOSINA 1988-1991, LKM

SEKTORILUOKITTELU

Kaikista luottokorttiostoksista yritysten osuus oli noin 24 % ja kotitalouksien noin 74 %. Yritykset käyttivät pääasiassa vain maksuaikakortteja.

Ostajien pitkäaikaisesta velasta kotitalouksien osuuden arvioitiin olleen noin 91 %. Maksuhäiriöistä kotitalouksien osuus oli noin 92 %. Liitteessä 2 esitetään luottokorttien käytön tietoja institutionaalisen kolmijaottelun, kotitaloudet, elinkeinonharjoittajakotitaloudet ja yritykset, mukaisesti.

MAKSUTAPAHTUMATIETOJA

Ostostapahtumien lukumäärä oli viime vuonna noin 65 miljoonaa kpl. Niistä maksupäätteellä käsiteltyjä oli noin 80 %. Maksupäätteostosten osuus on siis edelleen noussut.

Aktiivisia tilejä käytettiin useammin kuin aiempina vuosina eli 32 kertaa vuoden 1991 aikana. Keskiostos laski vuonna 1991 226 markkaan kun se oli vuonna 1990 236 markkaa. Lasku oli pieni mutta kuitenkin ensimmäinen vuoden 1987 jälkeen.

Yleisluottokorteilla keskiostos oli noin 700 markkaa ja maksuaikakorteilla noin 223 markkaa sekä erityisluottokorteilla noin 183 markkaa. Yleisluottokorttien keskiostoksen lasku oli erityisen huomattava.

Asetelma 5: Maksutapahtumatietoja vuosina 1987 - 1991

Ostostapahtumia miljoona kpl					
	1987	1988	1989	1990	1991
Maksuaikakortit	36.4	38.7	41.7	45.0	48.9
Yleisluottokortit	1.7	1.6	1.8	1.7	1.6
Eryityskortit	7.6	9.8	11.5	14.5	14.8
Yhteensä	45.7	50.1	55.0	61.3	65.4

Ostostapahtumista hoidettu maksupäätteellä milj. kpl					
	1987	1988	1989	1990	1991
Maksuaikakortit	5.4	14.7	21.2	30.4	40.9
Yleisluottokortit	0.1	0.4	0.6	0.8	0.8
Eryityskortit	0.8	3.4	5.6	9.3	10.2
Yhteensä	6.2	18.5	27.4	40.5	51.9

Keskiostos mk					
	1987	1988	1989	1990	1991
Maksuaikakortit	182	202	220	234	223
Yleisluottokortit	474	532	653	722	700
Eryityskortit	205	188	198	185	183
Yhteensä	196	210	230	236	226

Ostoskertoja tiliä kohti kpl					
	1987	1988	1989	1990	1991
Maksuaikakortit	45	46	43	43	45
Yleisluottokortit	6	6	6	6	7
Eryityskortit	16	17	20	21	21
Yhteensä	30	30	30	30	32

PANKKIKORTIT

Pankkikorttien osalta on edelleen mahdollista saada vain muutamia vertailutietoja. Pankkikortin käyttö maksu- ja luottovälineenä sisältyy eri rahoitustilastoihin. Siten pankkikortin käyttö esim. luoton nostamiseen sisältyy luottokantatilastoihin.

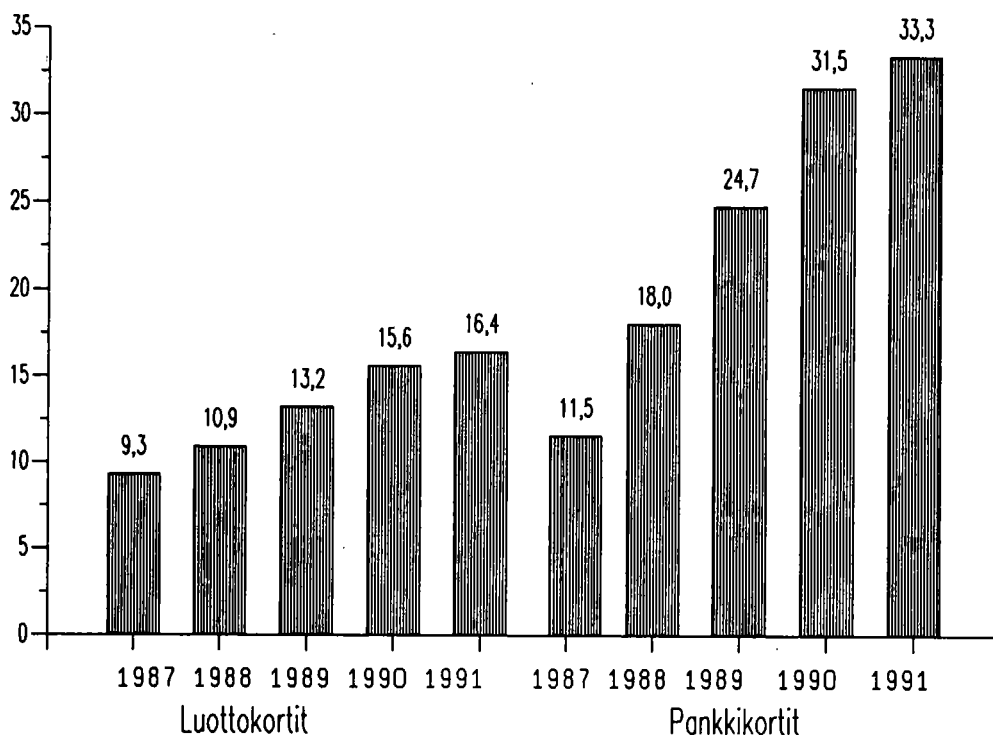
Erillistä pankkikorttiluottoa ei kyetä vielä tilastoimaan.

Pankkiyhdistyksen kyselyn mukaan pankkikorteilla maksettiin ostoksia noin 33,3 miljardin markan edestä vuonna 1991. Kasvua oli noin 6% edelliseen vuoteen nähden.

Toimialakohtaista jakoa ei pankkikorttiostoksista ole vielä mahdollista saada. Maksupäätteellä hoidettiin kaikkiaan 146 miljoonasta ostotapahtumasta noin 68 % kun edellisenä vuonna maksupäätteostosten osuus oli 61 %.

Keskiostos pankkikorteilla laski viime vuonna noin 228 markkaan mutta oli hieman suurempi kuin luottokorteilla.

LUOTTOKORTTI- JA PANKKIKORTTIOSTOT VUOSINA 1987-1991, MRD MK

LIITE 1. Korko- ja maksutietoja

1. Asiakkaalta perityt korot ja muut luottosuhteesta johtuneet maksut, milj. mk

Vuonna 1988

Korttityyppi	Tilina- vausmaks.	Vuosi- maksut	Laskutus- palkkiot	Korko- maksut	Muut maksut	Yhteensä
Maksukortit	0.1	38.7	15.5	12.2	13.4	79.9
Yleisluottokortit	0.6	2.0	15.8	90.5	0.2	109.1
Erityisluottokortit	0.7	0.3	17.5	87.3	0.4	106.2
Yhteensä	1.4	41.0	48.8	190.0	14.0	295.2

Vuonna 1989

Korttityyppi	Tilina- vausmaks.	Vuosi- maksut	Laskutus- palkkiot	Korko- maksut	Muut maksut	Yhteensä
Maksukortit	0.3	65.1	16.7	16.5	22.1	120.7
Yleisluottokortit	0.8	1.9	25.5	170.8	0.5	199.6
Erityisluottokortit	0.5	0.3	17.9	96.4	0.5	115.8
Yhteensä	1.7	67.4	60.2	283.7	23.1	436.1

Vuonna 1990

Korttityyppi	Tilina- vausmaks.	Vuosi- maksut	Laskutus- palkkiot	Korko- maksut	Muut maksut	Yhteensä
Maksukortit	0.2	78.0	8.8	29.0	29.4	145.4
Yleisluottokortit	0.5	2.5	31.9	231.8	3.1	269.9
Erityisluottokortit	0.4	0.4	29.7	136.1	0.4	167.0
Yhteensä	1.2	81.0	70.4	396.9	32.9	582.3

Vuonna 1991

Korttityyppi	Tilina- vausmaks.	Vuosi- maksut	Laskutus- palkkiot	Korko- maksut	Muut maksut	Yhteensä
Maksukortit	0.1	88.1	1.8	27.7	39.4	157.0
Yleisluottokortit	0.9	2.5	27.1	242.6	9.0	282.1
Erityisluottokortit	0.8	0.9	35.2	134.0	2.8	173.7
Yhteensä	1.8	91.5	64.1	404.3	51.1	612.9

2. Myyjiltä perityt maksut, milj. mk

Korttityyppi	1987	1988	1989	1990	1991
Maksukortit	75.1	89.4	125.4	131.8	134.9
Yleisluottokortit	3.6	2.9	2.8	2.7	2.6
Erityisluottokortit	4.4	11.1	11.5	12.0	13.7
Yhteensä	83.1	103.3	139.8	146.5	151.2

LIITE 2. Sektorikohtaisia tietoja vuodelta 1991

Tilien lukumäärän jakaantuminen sektoreittain %, vuonna 1991

	Yksityis.Elink. kotital. harj. kotital.	Yrityk- set	Yhteensä	
Maksuaikakortit	78.1	0.4	21.5	100.0
Yleisluottokortit	98.1	1.9	0.0	100.0
Erytisluottokortit	97.0	2.1	1.0	100.0
Yhteensä	86.6	1.1	12.2	100.0

Ostajien korttivelan jakaantuminen sektoreittain %, vuonna 1991

	Yksityis.Elink. kotital. harj. kotital.	Yrityk- set	Yhteensä	
Maksuaikakortit	80.2	0.7	19.1	100.0
Yleisluottokortit	98.4	1.6	0.0	100.0
Erytisluottokortit	98.0	0.9	1.0	100.0
Yhteensä	90.9	1.0	8.0	100.0

Korttimyynnin jakautuminen sektoreittain %, vuonna 1991

	Yksityis.Elink. kotital. harj. kotital.	Yrityk- set	Yhteensä	
Maksuaikakortit	66.5	1.5	32.0	100.0
Yleisluottokortit	99.2	0.8	0.0	100.0
Erytisluottokortit	94.3	4.0	1.7	100.0
Yhteensä	73.7	1.9	24.4	100.0

Uusien maksuhäiriöiden jakaantuminen sektoreittain %, vuonna 1991

	Yksityis.Elink. kotital. harj. kotital.	Yrityk- set	Yhteensä	
Maksuaikakortit	71.5	4.0	24.5	100.0
Yleisluottokortit	98.9	1.1	0.0	100.0
Erytisluottokortit	98.8	0.4	0.7	100.0
Yhteensä	91.8	1.5	6.7	100.0

Luottokortit

1991

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Central Statistical
Office of Finland

Financing
1992:18

Tiedustelut - Förfrågningar

Aku Alanen
Marjatta Ropponen
(90) 17 341

Julkaisujen myynti:

Försäljning:

Hinta — Pris

Tilastokeskus
PL 504
00101 Helsinki
Puh. (90) 173 41

Statistikcentralen
PB 504
00101 Helsingfors
Tel. (90) 173 41

60 mk

ISSN 0784-8382
= Rahoitus
ISSN 0785-7934